

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ES VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 l. — kr.
Félévre 5 " — "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy hónapra 1 " — "

Egyes szám ára 4 kr

Felelős szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hasabos petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többi ór hirdetések alku szerint jutányos aron vetetnek fel. Bélyeg-díj minden külön beiktatást 30 kr

A mi embereink.

(F. r.) Alig néhány hónapja csak, hogy megváltozott a politika térképe s máris jólesően érezzük annak kedvező hatását.

A régi aera alatt bojtornának és gazok verték be a mi féltett és annyi nehézség s küzdelem árán fentartott földünket. Az erőszakosan sütött nap, jótékony eső hiányában vadócokkal népesítette be a politikai küzdő teret. De ennek már vége.

A történelem tanúsága igazolja, hogy minden erőszaknak el kell buknia. Így homályosította el a Tisza-kékk féltett napját, Bánffy-t is az igazság felhője. Eltűnt ez, mint egy váratlan bolygó, mely megjelenésével és jelenlétével zavart okozott a nemesebb életcélu égi testek között.

Sokan, nagyon sokan voltak az ellenzék férfiai közül olyanok, kik elhagyták a porondot. Nem gyávaságból, nem a többségtől való félelem miatt, hanem, mert nem akarták rozsdátalan, csillogó fegyvereiket, az olyanok piszkos és erőszakos eszközeikkel összemérni.

Visszavonultak. Várták az új idő hajnalát, várták, mikor harsog számukra a feltámadás és újjászületés harsonája, hogy ismét elfoglalják az őket megillető méltó helyet, a honnan bátorítva a küz-

dóket, élükön harcoljanak a nemes és szent eszmék zászlója alatt üdvös és általános czélokért.

És ez az idő bekövetkezett!

Az első, a ki a csatasorba érkezett Ugron Gábor volt, utána jönnek a többiek. — Mert nem csak ő, hanem kivülről sokan vannak, különösen a vidéken és máshol eloszolva, a kik várva várták és várják a kellő pillanatot.

Vannak, a kik a politikát csinálják és vannak a kik írják. E két csoportba tartoznak a mi embereink.

A politika Babeljének kőművesei többen vannak, mint annak írói. Kétségtelen, hogy ezekre épp olyan, sőt talán még nagyobb szükségünk van, mint amazokra.

A mi függetlenségi pártunk sajnos kevés ilyen emberrel dicsekedhetik. S egyike azoknak, a ki annyit áldozott a függetlenségi eszmékért, a kinek munkálkodására az ellenzék büszke volt mindenkoron, még nem jött vissza. Hozzája még nem hatott el hivatató szavunk. Pedig itt lesz, elfog jönni, hogy küzdjön és harcoljon. Mert az az ember, a ki tollával együtt a függetlenség szolgálatában állott, vissza fog térni, talán nem sokára s mi örömmel sietünk eléje a «hozsánna» kiáltással.

Bizonyosan sejtik már, ki az a kiroi szó van. Hadd nevezzem még őt, a

mi büszkeségünket: ez a nagy férfiú Dr. Székely Béla. Bámulatos az a karrier, melyet oly rövid idő alatt elért. A fiatal, államtudományok tudora, ifjúkora kezdetén, mint a „Pesti Napló“ munkatársa kezdte meg irodalmi működését. Nincs a szépirodalomnak az az ága, melyet ne kultivált volna sikerrel. S alig néhány év múlva essey-i, cikkei és gyors egymásutánban megjelent könyvei révén általánosan nagyra becsült és hírneves ember lett belőle.

Mikor megindult a függetlenségi párt eszméjű »Szabadszó« visszatért Párisból, a kol a »P. N.« levelezői tisztjét töltötte be és elfoglalta a fent nevezett lap felelős szerkesztését. Székely Béla valóságos gárdát, iskolát nevelt maga körül, melynek tagjait megtanította az önfeláldozó, nemes harcra s bebizonyította, mily nagy szüksége van az ellenzéknek nagy tehetségű író emberekre. Majd lelkes csapatjának élén oda hagyta a szerkesztőséget s újabb napilapot indított »Függetlenség« címmel. Az itt megjelent nagy tudást eláruló vezércikkei az egész függetlenséget bámulatra ragadták s megtudták, mily fontos tényezőt bírnak a szép tollu fiatal emberben.

A Bánffy-báró működése alatt aztán belátta, hogy erőszak ellenében csak hasonlóval lehet küzdeni. Az ő finom

CLEO.

A «Debreczen» eredeti tárczája.

Írta: FALK RICHÁRD.

Meszeszerű az egész; igazán magam sem tudom hogyan történt... Délelőtt tizenegy óra volt, mikor a műterem ablakain bekandikáló napsugár felkeltette kitűnő álmomból.

Alig nyitottam ki szemeimet, pillantásom Cleora, ez isteni Cleora esett. Ott feküdt a műterem pamlagán s rózsás álmában aligha gondolt arra, hogy talán valami profán szem melengeti rajta tekintetét.

Cleo itt, az én műtermemben?

Barmiképpen igyekeztem megerőltetni emlékező tehetőségemet, nem emlékeztem arra, hogy az éjjel magammal hoztam volna.

Te át miközben én aludtam, nesztelenül besompolyoghatott; szégyeltem magamat, még csak nem is álmodtam, hogy itt van.

De miért jött? S miért éppen ma, és én hoztam?

Már ezen kérdésre nem tudtam felvilágosítást adni magamnak.

Hadd mondjam el, ki volt az az édes Cleo?

Magam se tudom...

Ezelelt nyolcz hónappal találkoztunk, mikor még tavaszi szellő lengedezett a nagy boulevard fasorában s nem takarta hó a földet.

Pályázni akartam az Akadémia tiszteletdíjára es modellt kerestem, kiról az «Örök bűn» czi nő szobrom nőalakját mintázzam.

Sokáig barangoltam eredmény nélkül Páris utcáin, félni kezdtem, elkésem a pályázatról, midőn egy szép estén gyönyörű szőke leánnyal találkoztam.

— Ez ő, sutogám magamban és utána siettem; bárki legyen is meg kell részemre nyernem

A kiváló elegancia es kecsesség inkább fiatal asszonykát, mint cocotteot sejtetett bennem.

— Bemutakoztam, ő csak annyit mondott:

— Cleo.

Cleo es szép, kettős ok, hogy modellem legyen.

Kérésemet teljesítette es ezentul gyakran ellátogatott műtermembe.

Munka közben nem egyszer lohasztottam lobbanékony tüzetet egy-egy pohar jéghideg vízzel, mert niusi krokodilnak kellett volna lennem, ha ez angyal nem korbácsolta volna fel idegeimet.

Szellemesége meglepett, de minden fagatásom daczára csak annyit tudtam meg, hogy Cleonak hívják es égi szépség.

Haladt a munka es nem vagyok szerénytelen, ha bevallom: a díjat szoborművem nyerte meg.

Cleo nagyon örült, de pénzt nem akart elfogadni tőlem. Együtt néztük meg művem a kiállításán — akkor láttam őt utoljára.

Eltűnt es én néküöztem a szép Cleot ki, esküszöm, nem volt egyebem, modellemnél. Eppen ezért fájlaltam, hogy talán soha-

sem láthatom s úgy látszott, a szellemes, szőke, nagy kék szemű Cleot örökre elvesztettem.

— — — És mégis megkerült, e reggelen nálam szunyodott, Gondolataimból inasom csendes ajtókopogása ébresztett fel.

— Uram, — mondta halk hangon, — elment a kisasszony?

— Nem! Hogyan került ide?

— Éjjel csomagostul érkezett s azt mondta, itt akar maradni. Én ismerem régebről ő nagyságát, nem akartam őnt felébreszteni; megágyaztam a divanyon. A másik szobában nem akartam rendetlenséget csinálni...

— Jó, jó! — szoltam megszakitva bőbeszedüségét. — A másik szobában öltözködöm. Midőn felöltözve a terembe léptem, Cleo ébredezett.

Lassankent felnyitotta selymes szempilláit, kissé dideregve magára vont a selyemtakarót es halk hangon szoltott:

— Róbert.

Fekhelyéhez siettem.

Ugy-e kedves barátom, csodálkozik! ? Eltűntem s ismét itt vagyok; eljöttem magához s itt maradok, ha sohasem kérdez kilétem iránt, mint abban az időben; mikor modellye voltam. Esküszöm, nincsenek önnel rossz vagy nemtelen terveim.

Most már egyedül állok, szegény néni-kém meghalt. Mi vár a szegény szép leányra? — elbukik; esküszöm, tiszta es ártatlan vagyok.

írói lelke és a függetlenéghez való szent ragaszkodása azt elviselni nem tudta. Lapja az „Egyetértésbe” olvadt s ő mint a lapnak párisi szerkesztője elhagyta a helyet, a hol küzdeni nem volt érdemes és Párisba utazott.

Ott van most is és várja a kelő időt.

Nemes harcosunk, az idő megérkezett. Térj vissza közbénk, a hol tárt karokkal fogad a te néped, mely ihletteljesen lesi lelkesítő szózataidat. Itt ma új világ van. Vedd elő tolladat és segíts megmutatni azt az utat, melyen haladnunk kell. A hallgatásnak vége van. Nem az a bátor, a ki megvárva a zajló tenger lecsendesülését indul el sajkáján a szelid vizen, hanem a ki mindent megvetve halad utján tovább. Itt a tavasz, visszatérnek a politika száműzött madarai s tudjuk, hisszük, hogy te is visszatérsz.

A főispánok pusztulnak. Következik az új, a tiszta választás, a mikoron téged vezető férfaink legjelesebbikét Losoncz városának képviselőjéül fogunk tiszteltetni.

Jer nosza és mártsd tintába a te mestertolladat! Ha kell, itt a mi testünk és vérünk táplálni fogja azt a dicsőságot, mely a magasba tör.

Mi várunk!

A képviselőház ülése.

A kanzel-paragraf körüli vita tegnap — Máj. 2. — nagy arányokban mozgott.

Azután, hogy Perczel Dezső elnök megnyitotta az ülést, bitelesítette a jkvét, előterjesztette a kérvényeket,

P l ó s z Pándor igazságügy-miniszter

Kerestem egy jó és igaz barátot a ki engem meg tud becsülni, a ki megérdemli, hogy egészen s örökre az övé legyek . . . kerem, ne szakítson felbe — — — és a kit én megérdemlek.

Ejöttem önhöz; ön oly jó volt hozzám; a kezében, ha almában voltam s nem élt vissza helyzetével. Én szeretem, nagyon szeretem és a magáé akarok lenni . . . . .

Cleo szavai kimondhatatlan boldoggá tettek.

— Igazán!? Oh, édes Cleo! Itt maradsz nálam, nem hagysz el soha!?

— Soha, kedves Róbertem, soha!

S halkán csattant el az első édes szerelmi csók . . .

A műterem melletti szobámat Cleo számára rendeztem be.

Nagyon, igen nagyon boldogok voltunk. Házassok égi áldással és alig hiszem, hogy egyetlen hazas párnak olyan két mézes évek lettek volna, mint nekünk.

Barataim méltó csodálattal s hódolattal vették őt körül s egyideig nem hiányzott boldogságunkhoz sem ni sem.

Mig én gyurtam az anyagot s dolgoztam az alatt ő a műterem ablakán ült, olvasott vagy pajkoskodott velem.

Ha munkaerőm lohadni kezdett, az ő szavai felvillanyoztak.

Az én dicsőségem az övé volt s az ő szerelme az enyem.

Ekkor jutott eszembe, hogy ime birom a világ legszebb modelljét s még csak egyszer, talán nagyon régen mintáztam róla.

Ez időben rosszul ment dolgunk, szerényen kellett elnünk s közel voltunk a nyomorhoz, mikor a művészeti társulat huszezer frankot, a »mester-dij»-at tűzte ki egy a »Morgue halottja» című szoborműre.

terjesztette be az igazságügyi palota építéséről szóló 1898. évi törvény módosításáról szóló törvényjavaslatot: felvették a napirendszertint kuria i b i r á s k o d á s r e s z l e t e s tárgyalásának a folytatását.

Nem kevesebb mint nyolcz szónok vett benne részt, de azért a vita még mindig nincs befejezve. A néppárt három szónokát küldte a harczba. Elsőnek M e s z l é n y i Pált, ki főleg Olay Lajos tegnapi szereplésével foglalkozott, azután az öreg J u r i s s Mihályt, ki felszólalását azzal magyarázta, hogy egyháznak rossz szolgálja volna az, ki akkor nem kel annak védelmére, mikor az veszélyben forog. Végül M a j o r Ferenczet, ki tagadta a miniszterelnök békes irányzatát, mert megüri a 170. §-t.

A függetlenségi párt soraiból P o l ó n y i Géza és V i s o n t a i Soma jutottak szóhoz. Mindkettőt nagy érdeklődéssel hallgatta a Ház. P o l ó n y i kijelentette, hogy a szakaszt úgy, a mint van, elfogadja. A néppártot felvilágosította, hogy miért nem csatlakozhatik a jelenlegi küzdelmében hozzá a függetlenségi párt, mely mindig állást foglalt az ellen, hogy a szöszékről hirdessenek pártpolitikát.

V i s o n t a i Soma azonban szintén a szakasz támadói sorába állott. Ő éles jogi fejtegetésekkel azt bizonyította, hogy az államnak nem szabad oly téren prerogativ intézkedésekről gondoskodni, hol tág teret nyit a dedunziálásnak. [Visontaival megesett a beszéde alatt, hogy valaki (Rakovszky) egy pohár bort küldött neki a buffetből, a melyet azonban V i s o n t a i a Ház zajos derűtsége között visszaküldött.

A kormánypárt részéről K o m l ó s s y Ferencz, az Esztergommegyei kanonok, H o r á n s z k y Nándor és a — miniszterelnök beszélt.

Bejártam a morguet, a kórházakat, éhesen kerestem modellt, de hasztalan.

Pedig nyomorunkat azon remény könynyitette, hogy elnyerhem a díjat és ismét jó dolgom lesz. Mi bohémek úgy is hozzá vagyunk ehhez szokva, a néhány hónapi nyomort felváltja a jólét. Cleo nagyon szomorú volt s bár nem szólt, észrevettem: Önmagát okolja nyomorunkért.

— Egyszerre Cleo eltűnt, a nélkül, hogy bucsuzott volna, vagy levélben tudatta volna velem elhatározásának okát.

Sírta sokat s azt hittem mégis csalókoztam benne: ő is csak olyan könnyüvéru leány volt, — mint a többi és engem nem szerel.

Elkeseredésemben magamhoz vettem műszereimet s éhségtől kimerülten a morgueba indultam.

Amiat beléptem, a szolgálja örömmel fogadott.

— No végre van már modell, — ma hozták.

Örvedve léptem át a küszöböt s kit látam ott holtan, szépségében!?

— Cleot, az én Cleomat.

Örjögve sirattam őt.

Megtudtam, hogy miután lakásomat elhagyta, a Szajnába ugrott. — Nyakán elmosott írású táblácska volt: »Az én Róbertemnek».

Megértettem! Ő maga akart értem, nyomoromon segítve, modellemmé lenni. Megölte magát, mert engem nagyon szeretett, A mily titokzatos volt egész lénye, olyan volt utolsó tette is,

Szomoruan ültem lábaim elé dolgozni. Ekkor mintáztam őt másodjára És szoborművem megnyerte a nagy díjat.

K o m l ó s s y Ferencz röviden jelezte kifogásait az oly sok oldalról megtámadott szakasz ellen, melyet ő sem tehet a magáévé.

Nagy érdeklődés kísérte a miniszterelnök beszédét, aki kijelentette, hogy ő ragaszkodik a javaslatához, úgy, a mint az van, és nem engedheti meg, hogy abból az ellenzék tetszése szerint kiválogassa az intézkedéseket, a melyek előnyére vannak, de ellenezze azokat, melyekből nem jut nekik előny: tagadja, hogy a szakasznak vallásüldöző tendenciája lenne.

Nem helyesli, ha a politikát a vallásbavisszűk, de nem barátja annak sem, ha a vallást a politikába visszi. A lelkésznek a javaslat sokkal több szabadságot biztosít, mint a köztisztviselőnek. Tiltakozik azon gyanúsítás ellen, — mintha politikája a szemfenyvesztés politikája volna.

Ez a vád csak akkor lenne jogosult, hogy ha valamelyik ígérését még be nem váltotta volna. — A javaslat szigorú végrehajtásához ragaszkodik, mert ez biztosítja a választások tisztaságát, a mi ki fogja zárni azt is, hogy a büntető szakaszok alkalmaztassanak.

A miniszterelnök fejtegetései lelkes védőre akadtak H o r á n s z k y Nándorban, ki az ülés végén szintén tiltakozott az ellen, hogy a paktum be ne tartassék és megnyugtatta a néppártot arról, hogy a »szöszek-szakasz»-ban nem rejlik vallásüldöző tendencia. Az államellenes izgatásokat azonban meg kell akadályozni. A szöszékről való izgatások különben legjobban az egyháznak ártanak,

A mikor Z m e s k á l Zoltán és M o l n a r Janos közbeszólásai azzal gyanúsították H o r á n s z k y t, hogy ma másként beszél, mint előbb: Horánszky tiltakozott az ellen, hogy őt felfogása és elvei megváltoztatásával gyanúsítsák, mert ő erre alkalmat nem adott, de meggyőződése mindig az volt, hogy az a l l a m é r d e k e i t m e g k e l l i ó v n i a z e g y h á z é i m e l l e t t. Ez a kijelentés az egész Házban tetszést aratott.

Ma még folytatódik a vita, mert tegnap bevégezés nélkül oszlatta el az ülést fél 2 órakor az elnök.

BELFÖLD.

A király Gödöllőn. A Magyar Távirati Iroda jelentése. A király ma délben Gödöllőre érkezik és Abrecht főherczeg bécsi szobranak letelezéséig ott is marad. A gödöllői kastélyban Lipót herczeg lakosztályát keszen tartják Ferencz Ferdinánd főherczeg számára, kit szintén odavárnak két-három napra. Tegnapelőtt Valkon udvari vadászat volt, a melyen ő felsége két vadkant lőtt. Az egyik óriás példány volt.

Ferencz Ferdinánd főherczeg Magyarországon. Ferencz Ferdinánd főherczeg a mult napokban a magyar közelet és társadalom számos előkezőségét fogadta. Megfordult nála nemcsak a korona tanácsosai és a legfőbb állami méltóságok, de a legkiválóbb parlamenti férfiak is, a hatóságok fejei, szóval mindazok, a kik a politikai életben és a társadalomban tekintélyes állást foglalnak el. És a kik nála megjelentek, mindannyian nagy örömmel tapasztalták, hogy a magyar trón várományosa, noha eddig csak uton volt alkalmá Magyarországon időzni, mégis nagyon jól tájékozva van a magyarországi viszonyok

felől. A főherceg otthonossága e téren mind-megannyi látogatójában azt a jóleső érzést ébresztette, hogy Ferencz Ferdinánd a magyar határain kívül is bizonyára behatóan foglalkozott nemcsak a magyar nyelvvel és irodalommal, hanem Magyarországon intézményeivel és a magyar nemzet törekvéseivel is. — Másrészt felette megbízható oldalról nyert értesülés alapján megállapíthatónak véljük azt is, hogy ő cs. és kir. Fensége már e pár nap alatt is a magyar tarsadalom képviselőivel való érintkezésében a hü ragaszkodásnak és tiszteletteljes rokonérzésnek oly számos jelét tapasztalta, hogy jelenlegi budapesti tartózkodása nagy meglepéssel töltötte el.

Ő Felsege azon személyiségek előtt, a kik buzamosabb ideje közelebbi ismerősei körébe szerencsések tartozhatnak, nem is csinált titkot abból, hogy mennyire tetszik neki Budapest és milyen jól érzi magát a magyarok között.

Mondanunk sem kell, hogy már az a pár nap is, a melyet Ferencz Ferdinánd főherceg ezuttal a budai királyi váriakban töltött, elég volt arra, hogy szárnyra keljen széles ez országban az örömhír arról a szeretetről, a melylyel a főherceg el van telve minden iránt, a mi magyar és a mely csak bensőbbé teszi a kapcsolatot a nemzet és azon királyi herceg között, a kire egykoron Szent István koronája száll.

Az aradi adóssikkasztások. Az adóssikkasztások tárgyalását tegnap — máj. 2. — a harminczharmadik napon befejezték. A perbeszéd után a vádlottak nyilatkoztak. Bács nagy derűtséget kellett azzal a kérelmével, hogy a törvényszék ő reá is alkalmazza azt az enyhítő körülményt, hogy elmebeteg. Király Géza sirva hangoztatta ártatlanságát és kis gyermekeiért kérte fölmentését. Scheinberger azért kérte fölmentését, hogy elzüllött öt leányát megkeresse. Rövid beszédével mélyen meghatotta a közönséget. A többi vádlott nem védekezett. Az ítéletet szombaton hirdetik ki.

Az igazságügyminiszter és a szociálisták. Plósz Sándor igazságügyi miniszterhez mint a bajai kerület országgyűlési képviselőjéhez a napokban az ottani szociálisták levelet irtak, melyben elpanaszolják, hogy a bajai rendőrség folyton üldözi őket. Az ismertebb szociálisták állandóan rendőri felügyelet alatt állanak, annyira, hogy akárhova menjenek, mindenütt rendőr kíséreti őket. Plósz Sándor igazságügyminiszter válaszul levelet irt Blakovits Józsefhez, a bajai szociálisták vezéréhez és értesítette, hogy közbenjárt érdekükben és a mennyiben panaszai igazak, — azok orvoslása nem marad el. És hogy a miniszter tényleg közbenjárt, az abból látszik, hogy a rendőrség, mely több hónap óta folyton kísérette a szociálista vezéreket — ezzel fel hagyott.

Táviratok

A Fülöp szigetek ára.

Washington, máj. 2. Cambon francia nagykövete az itteni banknál letette azt a 20 millió dollárra szóló utalványt, a melyet Spanyolország részére a békeszerződés értelmében átvett. Az utalványt valószínűleg a New-yorki bank utján fogják beváltani. A pénznek Európába való szállítására nézve a spanyol kormány intézkedéseit várják.

A bolgár ellenzék.

Szófia, május 2. A Zankow és Radoszlavov pártok egyesült ellenzéke nagy tevékenységet fejt ki a folyó választási küzdelemben, meg sem sikerült nekik mindenütt jelöltet felállítani. A kormánypárt diadala kétségtelen. Sem Zankovnak, sem Rodoszlavovnak nincs kilátása, hogy a szobránjába beválasztassanak.

Sztrájk.

Brünn, máj. 2. A sztrájkoló takácsok száma körülbelül 12.000-re rughat. Két gyárban már régóta megvan a 10 órai munkaidő; két másik gyárban ma teljesítették a munkásoknak ezt a követelését. Mindazáltal az utóbbiak egyikében a munkások fele abba-

hagyta a munkát. Négy gyárban, a hol eddig egyáltalán nem támasztottak követeléseket a munkások, sztrájkoló munkások bebocsátást kértek, hogy kieroszakolják a munka beszüntetést. Tényleg be is szüntették a munkát a gyártulajdonosok közbenjöttével.

Az orosz pénzügyminiszter titkos jelentése.

Páris, máj. 2. A Havas-ügynökség jelenté: Az Elysée-palotában ma tartott minisztertanácsban Delcassé külügyminiszter a t mondta, hogy hozzá érkezett hivatalos közlések alapján kijelentheti, hogy az a titkos jelentés, a melyet egy külföldi lap W i t t e orosz pénzügyminiszternek tulajdonított, soha sem létezett.

Számoa.

London, máj. 2. A Reuter ügynökségnek jelentik Apiából aprilis 22-ről: A lázadók a villimai erőd és a partvidéki erődök lerombolása után visszavonultak. Komoly ütközet többé nem volt.

Pestis.

Bombay, május 2. A pestisről szóló kimutatások Bombayban, Kalkuttában és az ország más részeiben, Kolar és az aranymezők kivételével javulást mutatálnak.

Ausztriai áttérések.

Bécs, május 2. A becsi ág, hitv. ev. egyházközösség presbiteriuma a következő kommunikét adta ki: A presbiterium egyhangúlag elhatározta, hogy az áttérési mozgalom felől való hallgatásának félremagyarazását megakadályozandó, a következő határozatot teszi közzé: A presbiterium élénken óhajtja, hogy az Ausztriai evangélikus egyház eddigi üdvös fejlődése, a melyet az állam alaptörvényei és az egyházi alkotmány neki biztosít, ne zavartassék meg. Ezért és mivel egyházi szempontból csak a vallásos meggyőződésből való áttérés helyeselhető, a presbiteriumnak az evangélikus hitvallásnak politikai célokra való bármilyen felhasználása ellen határozottan tiltakoznia kell.

Színház.

A Kedd — Majus 2. — színházi élvezet az egész színi évad legkiválóbbjai közé tartozott. Az ez iránti várakozás nagyon következetes volt, mert hiszen vendégül Ábrányi-Wein Margit a budapesti m. kir. operaház ragyogó csillaga volt fellependő a »Kremonai hegedüs« szerepében azon amely híren tulhatólag is oly énekművésznőt kíván, aki a zeneszerző által, természetellenes magas régióba feszített szerep terjedelmét bebirja és pedig erőlködés nélkül tölteni, ami nélkül az egész dalmű sikere meghiúsulna.

De, min hogy a mult estei előadás nem csak egyetlen darabot hozott elő, tartunk sorrendet, annyival inkább, mivel a színlapon közölt sorrend, színrehozva, különben is változást szenvedett.

A színrehozott művek elsője ugyanis tényleg Dori egy felvonásból álló dramolettje: »Egy estely« — volt.

Kellemes csalatkozása lehetett a közönségnek, hogy a mikor a vendégművésznő meghallgatásáig tartó varakozási időt, csak kitöltetni gondolta azzal a nem sokat ígérő darabcskával: azt olyannak találta, mint a melyről elismeréssel mondhatjuk, hogy méltó kezdete volt a művészi estének. Fái Flóra, Gabriella, a büns de megtérő nő küzdelmeit, Szacsavay, Károly, az üdvtelen házassági viszonyból a gyermek által boldoggá alakult gyöngéd férj csalatkozásának fájdalmait és a gyermeke vesztése által is végkép lesulytott nő iránt megbocsátásra is kész átváltozását: megragadó hűséggel, mondhatnók teremtő lélekkel produkálták, amely által e darabcskát karakter-festő mű értékére emelték. Jól megjátszotta Komjáthyne a hü barátne — Dalvérené és Taoy, a makacs csábító Armand szerepét. Általában az egész darab felül az időpótló jelentéktelen értéken, magas művészi becsre emelkedett. A közönség nem is volt fukar sem Fái, sem Szacsavay iránt az elismerésben.

Azután jött a vendégművésznő jelölt számainak előadása zongora kíséret mellett, Magok e számokban is, de mégis a betoldott m a g y a r d a l b a n az a művészeti és egyéni kellemes változataival! . . . Nem csudálkozunk rajta, ha a közönség mindig és mindig látni és hallani akarta s újra és újra hívta.

Hát ha Á. Wein Margitot művészetének vonzó, t e r m é s z e t e s fényében akartuk látni, már az eddig megtörtént.

A mi ezután következett, az a művészet csodás produktuma volt a »Kremonai hegedüs«-ben, mert miként felebb is említettük, a hegedü csinaló leányának szerepét a szerző — Hubay Jenő — a természetes hangterjedelmet túlhaladó skálába feszítette s ezzel kellett megküzdenie a művésznőnek és amikor azt mondjuk, hogy azzal sikerrel meg is küzdött: reánk a lehetlenségén győző csodás művészet hatását tette.

Hogy ezért még sem kapott oly gyakori és oly zajos elismerést, mint az előbbiektől, annak az oka, hogy ott művészetet lelkesülésre ragad, itt pedig bámulatba ejt, ami nyilatkozatában sem egyforma szokott lenni s ez estén sem volt az.

A vendégművésznő mellett is elismerést érdemelve értékesítették szerepükben magukat Csatar, Rubos és Karacs; de jó volt a kar és a zene is.

Kár, hogy a művészi előadást ugyszólván csak a páholyok élvezték, mert a földszint ugyszólván üresen maradt; pedig a művészi siker nem volt most kisebb, mint a »Küry esték«-en; de úgy látszik, a színi évad vége felé jár nemcsak időben, hanem érdekltségben is.

a-r.

Várad nem jön. A csütörtökre meghirdetett Bajjazó szereposztásban közbejött akadályok folytán némi változás állott be. Várad operáéneke, kinek Canió szerepét kellett volna énekelni, a m. kir. operaház műsör változása miatt nem jöhet s így dr. Dalnok Viktor, szintén az operaház tagja, fogja Canió szerepét énekelni.

Levelek.

A nő joga.

A nőemancipáczióknak a törvénykönyvek adnak valóságot. Az emancipátorok követelik: így legyen! A törvényhozó parancsol: így lesz! A magyar polgári törvénykönyvet most szerkesztik, a nő jogát, jogállását most fogják először a törvény szavába foglalni.

Nemetsországban csak nem rég lépett életbe az új általános polgári törvénykönyv, mely a nők jogáról egyes egészen új intézkedéseket tartalmaz és mely alkalmasint mintaképe lesz e tekintetben a magyar kodexnek is.

Tulajdonképpen bajos a nő »jogáról« beszélni. A legnagyobb jog, a mit ez a törvénykönyv a nőnek ad, az, hogy nem ad neki külön jogot. A nő jogállását elvileg semmi sem különbözteti meg a férfi jogától, a törvénykönyv magánjogi vagyoni ügyekben kimondja a teljes jogegyenlőséget. A férfi és nő joga tehát egy és ugyanazonos, csak a nő o l t a l m á r ó l intézkedik néhány külön jogszabály.

Nem mindig volt ez így, különösen nem Nemetsországban. Nálunk Magyarországon a nő egyenjogúsítása vagyoni ügyekben sokkal régebbi dolog, mint a germán nemzeteknél. Nemetsországban a jogegyenlőség férfi és nő, férj és feleség között csak a legujabb jog fejleménye. Az új törvény a »családapái« hatalmat nagyon meg is szorítja. Például, hogy mindjárt a legfontosabbat említsük: a leány 21 életévétől kezdve elvileg is rákényszerítheti apját, hogy egyezzen bele a házasságba, melyet a kisasszony tervbe vett, ha panaszszal fordul az árvaszékhez, és ezt a panaszt alaposnak találja. És azt hiszik talán önk, hogy az atya avval teheti illuzóriussá a leány ezen jogát, hogy nem ad neki kihá-

zásítást vagy hozományt, ha a házasság ellen kifogása van? A törvény kötelezi őt erre is, sőt ha az atya vagyontalan és az anyának van vagyona, az anya köteles adni kiházást, a mit a nő perrel követelhet. Az új német törvénykönyv szerint tehát a nem szívesen látott vőlegényt, a ki a házi kisasszonyt a szülők akarata ellenére elragadja a házból, pénzzel is el kell látni. Minő változás! Hajdan Desdemona atyja bepörölte a velencei mórt, a német codex szerint Desdemona apja ellen lehetne kereset indítani. Mas kérdés, hogy a leányoknak van-e okuk örülni ennek a joggyarapodásnak? Jogainknak az a szaporodása o l t a l m u k n a k csökkenését jelenti, mert akárhány eset lesz, hogy egyes kérések, a kik üres fecsegéssel elamitják őket, de egyébként nem méltók arra, hogy a leány kezét elnyerjék, rá fogják venni a kisasszonyt hogy törvényes jogával éljen, daczoljon szülei ellenzésével és feleségévé legyen egy léha hozományvadásznak. A modern jog ilyen aggodalmakat kimeletlenül negligál és vigasztaló csupán az, hogy a modern realizmus korában mind ritkábbak azok a bohó romantikus leánykák, a kiket egy keményen kifent bajusz annyira elbajol, hogy a számító esz szava az elragadtatás mellett teljesen elnémul.

Más részről a jegyesekre nézve kedvezőtlenebb intézkedéseket tartalmaz az új codex. A régi törvények vagy a legújabb angol törvények is, nagy kártérítést biztosítanak annak a leánynak, a kinek egy férfi házassági ígéretet tesz és azt megszegi. A „breach of promise”-t nagy büntetés éri az angol jogban. Nem így az új német törvény. E törvény éppen úgy intézkedik, mint a magyar házassági jog, mely három évvel ezelőtt lépett életbe. Az elhagyott leány panaszát ezentúl nem halgatja meg a bíróság és megszegett házassági ígéret alapján nincsen semmiféle kereset. Csak egy esetben gondoskodik a törvény az eljegyzés felbontásának esztéről: ha az egyik fél akár vőlegény, akár menyasszony, akár ennek családja, — költekezett a kötéendő házasság okából, ezt az ígéretségző fél megtéríteni tartozik. Még ebben is korlátokat állít fel a törvény.

Csak közönes kiadások megtérítését rendeli és pórul járna az, aki nagyszerű fényűzést fejtene ki, hogy ezzel a jegyest vissza tartsa a házassági ígéret felbontásától. A törvény tehát nem enged semmi eszközt a házasság kikényszerítésére.

Ez igen erkölcsös és helyes felfogásból indul ki, hogy inkább bomoljon fel az olyan eljegyzés, a mely kényszeredést, boldogtalan házasságra vezetne. A katolikus egyház jog házasság dolgában tudvaleg igen szigorú, de meg ez sem követeli az eljegyzés felbontathatóságát.

A házassági jogviszonyai tekintetében is nevezetes újításokat hoz be az új törvénykönyv. E tekintetben azonban mi magyarok már valósággal megelőztük a németet, mert nálunk már régen meg van, amit a német codex most hoz be: a teljes vagyoni egyenlőség és függetlenség.

Egyébként a törvényben magában is csak írott maraszt az a rendelkezés, hogy a nő férjét követni tartozik. Mert mi történik akkor, ha a nő még sem követi urát? A törvény nem engedi meg, hogy a férj zsan-dárral kényszerítse a nejét, hogy őt kövesse és a nő vonakodásának mindössze annyi a következménye, hogy ha a felek akik elnagytak egymást, el is válnak egymástól, a valóperben a nőt fogják kimondani a hibás felnek.

A házassági vagyoni jogra nevezve a német codex azt az állapotot hozza be, a mi nálunk evszázados jogszokás: a férjnek vagyona is külön, a nőé is külön; de a férj kezeli a nő vagyonát is, ha ez beleegyeznek. Ha nem egyezik bele, akkor a nő maga kezeli a vagyonát és ebbe a férjnek semmi beleszólása.

Az anya jogait is gyarapította az új törvénykönyv. A német törvénykönyv nem beszél „atyai hatalomról” a világ összes törvénykönyvei eddig csak az „atyai hatalomról”. Ha atya nincs, a ki az atyai hatalmat gyakorolhatja, akkor előterbe lép az anyai hatalom

a gyermekek személye és vagyona fölött. E mellett a nőnek jogában van gyamot, vagyonekezelőt rendelni a gyermekek számára. stb. stb. Újítás, hogy a nők is adoptálhatnak gyermekeket, a mi a német jogban eddig nem volt meg. Az özvegyi örökösödés jogát is rendezi az új codex. E tekintetben a német törvénykönyv bőkezűbb a feleség iránt, mint a magyar jog. A magyar jog szerint a feleség, ha gyermekek maradtak, semmit sem örököl a férje után, hanem a hozományát meg a közszerzeményét kikapja a hagyatékából és minden egyebet a gyermekek örökölnek. A német törvény nyv biztosítja a nőt arról, hogy férje vagyonának negyed részét ő örökli és csak háromnegyed rész jut a gyermekeknek.

H I R E K.

A Bethlen-ünnepély és az 1849. évi országgyűlés emléktáblája.

Hazánk történelme két ragyogó korszakának emléke tárgyában gyűjt össze tegnapi gyűlésre az ifjuság. B e t h l e n Gabor-nak a dicső uralkodású erdélyi fejedeleme Nagy-Enyeden felállítandó szobra javára rendezendő matiné az egyik, a főiskolai oratóriumban elhelyezendő emléktábla ügye a másik.

Nem csalódott a Bethlen-szobor bizottsága mikor hivatkozott ama hagyományos lelkesedésre, mely a Debreczeni főiskolai ifjuság szívében él történelme, vallása nagyjai iránt.

B e t h l e n Gábor nem csak Erdélyre varázsolt vissza Mátyás boldog korát, de védő karját megérezte szélesebb hazájának egész Magyarországnak sokféle képen sanyargatott népe is, — különösen pedig a protestánsok. S mikor Nagy Enyed hazafias közönsége Gusztáv Adolf méltó szövetségeseinek. Tilly és Wallenstein győzelmes ellenfelének, emléket állít, első sorban kötelességét teljesíti a mostani nemzetiségi mozgalmaktól háborgatott időben. A főiskolai ifjuság pedig multjához méltóan jár el, ha nemes idealismusával kitelhetőleg pártolja ez eszmét.

B o r o s s Lajos, az „Erdélyi kör” elnöke, szép szavakkal emlékezett meg a nagy Bethlenről az „Isten, haza, vallás” hármasszó dicső bajnokáról. Lelkes éljenzéssel fogadott beszéde után elhatározta a közgyűlés hogy az ünnepélyt f. hó 24-én tartja. A műsort teljességében ugyan még nem állapíthatta meg, de a rendezőség már most is többeket nyert meg úgy helybeli, mint vidéki irodalmi nagyjaink között.

Igy F o g a r a s i Albert, V á r ó Ferencz nagy-enyedi tanárokat, T é g l á s Gábor dévai tankerületi főigazgatót és S z a b o l c s k a Mihályt, a népszerű poétát. — A siker erd-kében támogatás végett védnökökül felkerik Debreczen és a vidék notabilitásait: K i s s Áront, G r. D é g e n f e l d Józsefet Dr. B a r t ó k Györgyöt, Z e y k Danielt, B e r n á t h Elemért, C s i k y Lajost, D o b i e c z k i Sándort, I g y á r t ó Sándort, M á r k Endrét, S i m o n f f y Imrét, S z a b ó Kalmánt, S z ó l l i Farkast és S z u n y o g h Sándort.

Az oratóriumban elhelyezendő emléktábla ügye már régen vár a kivitelre. A nagy dök tanui egymásután halnak a gyorsan tűnő időben és félt, hogy mind elhalnak azok, kik még hallották Kossuth és képviselőtársai szónoklatait, a kik még emlékeznek ama helyekre is, hol a kitünőbb férfiak ültek. Így

T ó t h József, a gymnasium érdemekben megöszült profeszora, jelen volt mint hallgató ez országgyűléseken és meg tudja mutatni, hol ültek a főbb szerepvivők.

K u n Béla, a J. S. E. elnöke terjesztette elő a J. S. E. választmánya kebeléből kiindult ügyet. Határtalan lelkesedéssel fogadott beszéde után kimondotta a közgyűlés, hogy az emléktáblát a theologusok akkori Sárospatakon időzése miatt máj. 30-án, amikor az utolsó országgyűlés tartatott az oratóriumban — le nem leplezhető — ezt jun. 4-ére halasztják.

Ez ünnepélyre meghívják a képviselőházat, mint Magyarország jelenlegi törvényhozó testületét. Különösen felkérük M a d a r á s z apót, a még egyetlen élő 1848-iki képviselőt beszéd tartásra. A jelenleg városunkban időző Á b r á n y i Emitt az országos hírű poétát hazafias költemény irására és elszavalására kéri fel, ki közreműködését a „Debreczen” szerkesztőségében tett látogatása alkalmával az ifjuság épen jelenlevő két tagjának kész örömmel ígérte meg. Az intézés teendőivel egy 10 tagból álló bizottságot bízott meg a gyűlés, melynek tagjai Bogdán Lajos senior elnöklete alatt Kun Béla, Fráter Ernő, Mohácsy János, Nagy István, Váró Géza, Mocsary Miklós, Szabó Elek, Boross Lajos, Csiky elnöklő igazgató a tanárikar teljes partfogását ígérte meg, mire a gyűlés a tanárikar éltetésével lelkes hangulatban osztott szét.

f.

Ennyiben számolt be tudósítónk a tegnapi ifjusági gyűlésről, melynek határozata és lefolyása méltó volt a debreczeni ifjuság minden szükséges alkalomkor megnyilatkozó hazafias lelkesedéséhez. De egy dolgot nem hallgathatunk el. Mint minden üdvös ifjusági mozgalmat, úgy a tegnapi gyűlés két tárgyát is a debreczeni sajtó karolta fel először. Lapunk s általában a debreczeni sajtó emlékezett meg először a dicsőretek mozgalomról, batoritva az ifjuságot, előkészítve a nagy közönséget, népszerűvé téve az ügyet. — Sőt a két város Debreczen és Nagy-Enyed között is a sajtó közvetítette s van hivatva ezután is az ünnepély sikerét első sorban előmozdítani. Ugy látszik azonban erről nem bír tudomással a főiskola nemes ifjusága. Végig neztük az ünnepélyre felkért védnökök névsorát. Tagadhatatlanul fényes névsor. De hol maradtak a helyi sajtó illustis képviselői? . . . Hol maradtak a helyi lapok érdemes szerkesztői? . . . Tán csak elvárhatja a debreczeni sajtó, hogy ilyen ünnepély rendezésében előkelőbb tagjai helyet kapjanak? . . . Vagy az ifjuság a debreczeni társadalom példáját követi, csak akkor vesz tudomást a sajtóról, ha szüksége van rá? . . .

* **Városi rendkívüli közgyűlés.** Debreczen város törvényhatósági bizottsága május hó 9 ik napján, pénteken d. e. 10 órakor a városháza nagytanácstermében rendkívüli bizottsági közgyűlést tart, melynek tárgyai a következők. 1. Tanácsi előterjesztés az 1900-ik évi párisi nemzetközi kiállítás programja és költségvetésének bemutatása tárgyában az 5/947 1899 számú közgyűlési határozat folytán. 2. Ugyanez a Simonffy-utcai 1. sorszám a. teleken emeendő bérház építése, továbbá a bérház nyugoti végében létesítendő piac tárgyában. 3. Frics József városi nyomdai ügyvezető nyugdíjaztatás iránti kérényve tanácsi javaslattal. 4. Tóth György nagyerdei kertésznek állandósítása és ezzel kapcsolatban a nyugdíjajogú alkalmazottak közze felvétele iránti kérélyme — tanácsi javaslattal.

* **A közvilágítás ügye.** Ugy látszik már a maga kárán sem tanult a magyar ember. Olyan kishitű, olyan kétkedő, mikor legvilágosabb érdekeiről van szó, hogy az ember igazán bámulatba esik. A közvilágítás ügye

példa legolcsózelet, ezer fohatunk re-más minden kezelesban a ben in az er számol

kesztő dele őt jelenleg A b r késző laphoz cikke kultur szobor nem v dött bi vén el nála s umban elszava mel ig van ez szeret lunk Á czeoi még be

delmi tes jav kurat lakásá hivatal log vis

czeni Gyula leánya

tányho jelené romvá hördő a ne v nyomá meginc

Kabár ertekez hogy a ban el ellenzé gyűlés dologn sajtóna haz üg gisztrá díszes hazi J püspök gáda a tanítós Az eg kézdőd mely a házi b haza n esperes Simka ertekez kezeti egyház a mag vel es nagy fi után N bírő sz ság sz gatiósá kezlet 200 t nagyve ekezet dái jel királyr

peldára. A legfényesebbé, legbiztosabb és legelőbb alapon berendezhetjük a házi kezelet, megakadályozhatjuk évenként hetven ezer forintnak külföldre vándorlását, spórolhatunk s jobban viághatunk, — mégis egyre-másra hallunk egy egy mozgalomról, mely minden elfogadható megokolás nélkül a házi kezelet e en foglal állást. Hírlik, hogy újabban a helybeli vendéglősök és kávéskörében indult eféle mozgalom. Kíváncsiak vagyunk az eredményre, melyről majd be fogunk számolni.

* **Ábrányi Emil a »Debreczen« szerkesztőségében.** Kedves vendége volt ma délelőtt a »Debreczen« szerkesztőségének. A jelenleg Debreczenben időző kitűnő poéta, Ábrányi Emil látogatta meg a szerkesztőséget, kit kedves emlékek kötnek elaphoz, mivel régebben gyakran tisztelte meg cikkeivel. Élénken kérdezősködött Debreczen kulturális viszonyairól, hol már a Csokonai szobor leledzése óta, tehát idős-ova 28 éve nem volt. Az ifjuság által tegnap este kiküldött bizottság egyik jelenlevő tagja megemlévén előtte, hogy az ifjuság tisztelni kívánja a felőhajja kéri egy általa az oratóriumban elhelyezendő emléktábla-ünnepélyen elzavalandó költemény írására — kész örömmel igérte meg közreműködését, kifejezését advan ezzel ismét az ifjuság iránti ismeretes szeretetének. Körülbelül fél óráig időzött nálunk Ábrányi, s megígérte, hogy debreczei tartózkodása alatt többször szerencsétlen még bennünket látogatásával.

* **Személyi hír.** Fejérvári Géza honvédelmi miniszter, kinek ischias baja örvendetes javulásnak indult, folytatja a megkezdett kurát és egyelőre megmarad Lukács fürdői lakásában. A miniszter gyalog feljár a városba hivatalába, a hol dolgoit végezven, ismét gyalog visszasétál a fürdőbe.

* **Eljegyzés.** Frank Rezső debreczeni kereskedő eljegyezte Budapestről Bloch Gyula a »Kosmos« müintezet főhivatalnokának leányát Ida kisasszonyt.

* **Hamis bor.** Végh Gyula r. kapitányhoz egy levelező lapon írt. névtelen feljelentés érkezett, mely szerint egyik tizenháromvárosi korcsmáros czimere allitolag két hordó hamis bor érkezett volna. A rendőrség a névtelen szöveg alapján feljelentés nyomán nem tartja szükségesnek a vizsgálat megindítását.

* **Egyházmegyei egyházi értekezlet Kabán.** Kabán tegnap egyházmegyei egyházi értekezlet volt. Szives örömet konstataljnk, hogy a protestáns öntudat emelését ez nagyban előmozdítja, de azt megvártuk volna, hogy ellenzéki lap létünkre is tudassák velünk a gyölés idejét, mert így az a színezete van a dolognak, hogy csupán csak a kormányparti sajtónak szabad érdeklődni a protestáns egyház ügyei iránt. A gyűlés mint örömmel regisztráljuk — eredményes volt. Az érkezők diszes fogatokon vonultak a városba Davidhazi János esperes lakásához, ahol Kiss Áron püspök és Degenfeld József gr. főgondnok fogadta az egyházi és községi előjáróságot, tanítóságot és a zsidó hitközség küldöttségét. Az egyházmegyei értekezlet istentisztelettel kezdődött a zsufolási megtelet templomban, a mely alkalommal Selez György mondott egyházi beszédet. Ezután az értekezlet a városba nagytermébe vonult, hol Dávidházy J. esperes nyitotta meg az értekezletet. Majd Sinka Sándor ev. ref. főgimn. tanár szabadon értekezett az egyházas szellemről és felekezeti öntudatról, gyönyörűen fejtegetve az egyháziasság lényegét, jelentőségét, különösen a magyar protestantizmusnál. A szónoki erővel és dus tapasztalatokban gazdag beszédet nagy figyelemmel hallgatta az értekezlet. Ezután Nagy L. konyári lelkész. e. m. tanácsbíró hasonló tárgyról értekezett. A vallásosság szükségét fejtegette meggyőzően és a hallgatóság tetszése mellett — Majd az értekezlet alapszabályait módosították. Délben 200 t e r i t é k ü b a n k e t t volt a nagyvendéglőben. Kaba összes értelmisége felekezeti különbség nélkül és jobb módu gazdasági jelen voltak. Felköszöntöket mondtak a királyra, a püspökre, a főgondnokra, a ven-

dégekre, az előadókra és e vendégszerető Kabaiakra, Este a kabai ifjuság táncmulatságot rendezett. A szomszédos ref. egyházakból lelkészek, tanítók s világiak számosan jelentek meg az értekezleten.

* **Kereskedelmi növendékek az István malomban.** A ker. akadémia harmadik évtolyamanak növendékei tegnap tanáraik vezetése mellett megnézték az István malmet és a vasöntödét, a hol Mayer Emil igazgató igen szívesen fogadta és kalauzolta, azután pedig sörrel traktálta meg őket. A növendékek a keső esti órákban indultak haza a vendégszerető igazgatót éljenezve, ki igazi magyar vendégszeretettel örökké bevészte emlékét az ifjuság kebelében.

* **Fiatál zsebmetszők.** Sáfány Sándor fiatal 14—15 éves gyerek de a legelvetemedettebbek közül való. Valóságos átka szegény, munkás szüleinek, kikre annyiszor hozott már szegényt. Lopásért, zsebmetszésért sokszor volt büntetve két hasonló koru és erkölcsű társával együtt. Tegnap délután Fischer Jenőné Pószner Teréz böszörményi lakos zsebéből loptak ki egy zsebkendőt. Manipulációjukat észrevette egy Gröz Mennyhért nevű fiu, ki a rendőrségnél feljelentette őket. Most börtönben ülnek a fiatal jömadarak.

* **A hus árat felemelték.** Az utóbbi időben rohamosan emelkedett a marha ára, úgy hogy a mészárosok vállalkozásukat a szerrintük olcsó husarak miatt veszélyeztetve látták és ezért a marhabus árat felemelték. Az arfelemelés különként négy krajczárral történt. A marhabus ára e szerint elsőrendű minőségűből különként 52 krajczár másodrendű minőségűből 44 kr.

* **Uj szikvizgyár.** Régebben megirtuk, hogy a debreczeni vendéglősök és kereskedők mozgalmat indítottak egy szikvizgyár részvénytársaság fmlállítására ügyében. Azóta az ügy lelkes vezetői csendesesen gyűjtötték az aláírásokat s most, hogy a majdan kibocsátandó r é s z v é n y e k j e g y z é s e t u l n y o m o r é s z b e n b i z t o s i t v a v a n, elérkezettnek látják az időt az alakuló ülés egybehívására. A mozgalom vezetői e tárgyban szombaton üléseznek s értesülésünk szerint rövid határidőre ki tűzik az alakuló ülést. Az új szikvizgyár részvényei 25 frtjával jegyzik.

* **500 lakás változás.** A mai napon nem kevesebb mint 500 lakás változást jelentettek be a bejelentési havatalnál, a mely most a leglátogatottabb hivatal lett és lesz vagy két hétig. Ilyenkor a legnehezebb munkát végzi a hivatal, mert a kézbesítők — nyugtalanítják, a kik a lakást változtató feleket utthonára kívánják. A költözködés még tart, mert a tegnap délutáni esős idő nagyon akadályozta annak lefolyását.

* **A Prot. Orsz. Árvagyület 1899.** május 6-án d. u. 5 órákor Budapesten az evangélikus iskolaépületben (IV. Sütő-utca 5. II. em.) tartja meg közgyűlését, melynek tárgysorozata következő: 1. A választmány jelentése az együletnek 1898. évi működéséről, kapcsolatban a Blarunka Ferencz 80,000 frtos alapítványáról szóló előterjesztéssel. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése az 1898. évi számadásokról. 3. Az 1899. évi költségvetési előirányzat megállapítása. 4. Az alapszabályok módosítása. 5. A »Pique-Dame«-társaság alapítványának jóváhagyása feletti határozathozatal. 6. Számvizsgálók választása az 1899. évre. 7. Egyes tagok netalan teendő indítványai.

* **Hangverseny.** Az iparos ifjuság dalkörének május 7-én vasárnap tartandó dal-és zeneestélyen érdekes lesz a műsor száma közül a műkedvelők által előadandó Limfonia és Alber Lujza k. o. zongoran Pasztor Gyula ur hegedűn előadott primicziális magyarja. Ezen dalestély igazán megérdemli a pártfogást, annál is inkább, mert a figyelmes rendezőség minden lehető elkövet, hogy a megjelenőknek egy teljesen művészi és élvezetes estét szerezzen.

* **Dokumente der Frauen.** A feministák minden téren felvették a harcot a »szarnok«-ferfiakkal szemben. Folyik a küzdelem a nők

teljes egyenjogúságáért. Mivel pedig a harc vezetői jól tudják, hogy manapság eredményt csak a sajtó szerezzhet, egymásután indulnak meg a nyugati metropoliszokban a feunitista lapok. Ma Bécsből egy női lap mutatványszámát kaptuk. Dokumete der Frauen a czime. Első cikke a nőkerdest tárgyalja, de többi cikkeit is mind nők írták. A lap izlésesen, ügyesen van összeállítva. Szerkesztői munkatársai és kiadói is nők.

A hortobágyi lódíjazás rendje.

A debreczeni gazdasági egyesület és lótenyésztési bizottság a Hortobágyi pusztán 1899 év május hó 28-án vasárnap délelőtt 10 órákor a lóvásártéren népies kiállítás s lótenyésztési jutalomdíj kiosztást rendez.

Díjak és föltételek.

Jutalomban részesülhet minden debreczeni lótulajdonos és gazda; díjaztatnak a hortobágyi legelőről kiállított lovak.

A jutalomdíj-osztáson a debreczeni gazdasági egyesület és lótenyésztési bizottság által kiosztotnak a következő díjak:

I. csoport: Csikóval elővezetett anyakanczák. 1-ső díj 6 darab arany vagy arany-oklevél, 2-ik díj 4 darab arany vagy arany-oklevél, 3-ik díj 3 darab arany vagy ezüst-oklevél, 4-ik díj 2 darab arany vagy ezüst-oklevél, 5-ik díj 1 darab arany vagy bronz-oklevél.

II. csoport: 3 éves kanczacsikók. 1-ső díj 5 darab arany vagy arany-oklevél, 2-ik díj 3 darab arany vagy ezüst-oklevél, 3-ik díj 1 darab arany vagy bronz-oklevél.

III. csoport: 2 éves kanczacsikók. 1-ső díj 5 darab arany vagy arany-oklevél, 2-ik díj 3 darab arany vagy ezüst-oklevél, 3-ik díj 1 darab arany vagy bronz-oklevél.

IV. csoport: 1 éves kanczacsikók. 1-ső díj 5 darab arany vagy arany-oklevél, 2-ik díj 3 darab arany vagy ezüst-oklevél, 3-ik díj 1 darab arany vagy bronz-oklevél.

V. csoport. 1 éves méncsikók. 1-ső díj Steinfeld-díj 10 db arany (kis és közepbirtokosoknak) 10 db arany tartalékban, 2-ik díj arany-oklevél elismerésül kis közep és nagybirtokosoknak.

VI. csoport. 2 éves méncsikók. 1-ső díj 1 db arany vagy arany-oklevél, 2-ik díj 3 db arany vagy ezüst-oklevél, 3-ik díj 1 db arany vagy bronz-oklevél.

A jutalmazottak által az egyület rendelkezésére visszabocsátott aranydíjak helyett megfelelő elismerő oklevelek adatnak ki, melyek a díjakhoz képest eleve megvannak állapítva.

Minden díjazott ló szalaggal díszítettik fel. Azon tenyésztők, kik egy csoportban pénz-díjat nyertek, ugyanazon csoportban csak megfelelő elismerő okmányban részesíttetnek.

A lótulajdonos gazdaközönség felkértek, hogy lovait a kijelölt helyre reggel 7 óra előtt odavezettesse, hogy jegyzékbe vétethessenek s a bíráló bizottság elkezdhesse működését.

Felkérjük az érdeklődő közönséget, hogy a díjazáson megjelenni sziveskedjék.

A Hortobágyra indulás a rendes vonaton május 28-án reggel fel 5 órákor, visszajövetel a rendes vonattal délután 3 órákor leand. — Érkezés tetszés szerint a hortobágyi csárdában történik, Debreczen, 1899 május 1. A debreczeni gazdasági egyesület s lótenyésztési bizottság elnöksége,

A két Frigyes

vagy

Egy szegény ifju története.

— Naplótörredék. —

Jegyző: Ifj. Tanay Frigyes.

Előszó.

Mindig azon igyekeztem, hogy kedves olvasóimnak a szellemi termékek reprodukálása útján élvezetes perczeket szerezzek.

A Budapesti Napló eldicsekedhetik azzal, hogy az ő lapjába dolgozik

hazánk «legnagyobb» írója (Pekár Gyula), én viszont büszkén vallom magaménak Magyarország «legkisebb» tollforgató emberét.

Áldozatot nem kimélve sikerült dolgozó társamul megszerezni ifjú Tanay Frigyes urát, kinek cikkéneként 100 dollárt és 5,000 reist fizettek készpénzben. Persze azon reményben, hogy olvasó közönségem kellő mértékben fogja méltányolni úgy az én törekvésemet, mint kis munkatársam működését.

A Szerk.

Kérem borzasztók ezek az asszonyok! Alig nyitjuk beszédre ajkainkat, már is betömők, ki csókkal, ki pedig czuczulival.

Az eset nem minden érdeknélküli. Beleszerettem a dadámba. Ő a szivtelen! Nem akarta meghallgatni esdektéseimet és a balga azt hitte, hogy izzó vagyaimnak tejjel tehet eleget.

Matól kezdve nőgyűlölő leszek.

A papámat, idősebbik Frigyeset egyik új oldaláról tanultam megismerni.

Ugyanis tegnap este felsőbb engedély nélkül talált kimaradni s későn érkezett haza. A mama persze alaposan megszidta. A papa visszafelélt, mire a mama valamit a papához dobott, oly annyira, hogy szegény öregem kénytelen volt baloldalát borogatni. A fájdalom miatt csak a jobb oldalán feketett.

Igy tanultam megismerni az öregot egy «másik» oldalról.

Ma a pályaválasztásról elmélkedtem az öregemmel. Ki nem alhatja az újságírókat? S így, a mint Sziklai bácsi éneklé: nem nehéz azt kitalálni, hogy újságíró leszek.

Nagy hajlamot érezek hozzá. Micsoda passzió lesz lekritizálni a mamát, meg a papát.

Mar csináltam is egy próba-kritikát, pl.: ... Idősb Tanay Frigyes Ratibor marquis játszóta. A nevezett művész úgy latszik, nem tudta felfogni szerepét.

Különböztetjük, hogy a «cs»-t ne mondja «ty»-nek, ennyit csak elvárhatunk tőle. Tanay mama idővel jó színész nő lesz. De micsoda izetlenség az, hogy a mikor Ratibor marquisval (id. Tanay) együttjelenése van, így szól hozzá: «Uram! majd ezért számolunk.»

Utóvégre is ilyet megmondhat neki otthon és nem szükséges a családi tüzhely aprólékosságait a n. é. közönség előtt feltárni.

Azt hiszem, ez elég jól van megírva. Küünben, hogy újságírónak születtem, bizonyítja az alanti megtörtént eset.

A mama próbáról jött haza felé, mikor a szőnyegen gyanus foltot pillantott meg. — Gyanuja természetesen felem fordult s a dada (ő, a nyomorult), mint közvadászó lépett fel ellenem, a minnek a vége az volt, hogy a mama megvert.

— Sirva bár, de törve nem! — kiáltottam felé.

— De mamuczi, hidd el: az egész csak légből kapott koholmány!

Az öregem könnyelmű cselekedetei annyira dühbe hoztak, hogy kénytelen vagyok kijelenteni miszerint:

Id. Tanay Frigyesnek adósságait nem fizetem. Igéreteit be nem váltom, tetteiért nem szavatolok. Nevezetl papa aláírásomat használni feljogosítva nincs. S ez uton felhívom mindazokat, kik neki hiteleznének, tőlem egy kerek vasat sem kapnak.

Ha kifogásuk van az öregem ellen, csak beszéljenek az édes mamával valaki meg fogja bánni!

Ma megszagoltam a szivar füstöt. Nem ártott s így hogy mikor kezdem meg a dohányzást, csak oapok kérdése.

Isten ugyse szeretnék egy görbét lumbolni. Beszéltem is idősebb Frigyessele, de nem akar jönni. Félt a mamától.

Hallatlan gyávaság! Bezzek nem félek én, ha én volnék az ő helyébe...

Jaj! Jön a mama, leteszem a tollat. Majd legközelebb folytatom.

Kettőt nem szeretek, kettőt gyűlölök: aludni és a tejben rizst.

Vigye el az ördög ezt a rizskását, nekem ugyan nem kell. Mindig kikapok a mamától, ha meg nem eszem.

Hosszas gondolkodás után sikerült végre kellő megoldást találnom: a papa helyettem megeszi a rizst, én pedig nem árulom el az ő viselt dolgait a mamának.

Igy aztán megvagyunk valahogy! Ez a legkedvesebb és szeretetteljesebb reciprocitás.

He-he-he-he!

Még most is nevetek, ha erre gondolok.

Az ablakon át beleszerettem a szomszédék szobalányába. Levelet is irtam hozzá, még pedig, hogy meg ne csipjenek, az öregem írását utánoztam s csak ennyit irtam alá: csókolja Frigyes. De nem tettem hozzá, hogy a fiatal-e vagy öreg. Velem született pechemnél fogva a levél a mama kezébe került, aki a papát vette elő. Jaj, de nagyszerű volt!

Látni a mit sem tudó papa nyult ábrázatát és a mama haragos arcvonásait. He-he-he!

Megnyugtatóul kijelentem, hogy aki kikapott, az nem ifj. Frigyes volt.

A féltékenység rut démona marja keblemet. A dadám nagyon szereti unokatestvérét, a bakakaplart.

Nem tudom, mit tegyek? Provokáltasam? Lelőjsem, mint egy kutyát?

Még nem tudom, mi fog történni. A vigasztaló az egészben az, hogy a »Kék asszony« után eldőlhatom szabadon idomítva:

»És mig papa, mama próbákra jár is, Nem üres a ház, van aki ránk vigyáz: Egy kap(i)-lárás, egy kap(i)-lárás, Egy kapilar, a baka kapiláris.«

Hitelesíti: Ricardó.

IRODALOM.

A Képes Levelező-Lap májusi száma változatos tartalommal épen most jelent meg. Olvasói bizonyára örömmel veszik az »Olvasóink üzenetei« cz. rovatot, melylyel olvasóink az egymásközi érintkezést kívánja elősegíteni. Műmellékletül a világhírű angol sorozatból egy gyönyörű kiviteű levelező lapot ad előfizetőinek. Ezen szám közli a legújabb tengerentuli összeköttetések névsorát, mely a gyűjtökre különös nagy érdekléssel bír.

A lap előfizetési ára 1 évre 1 frt. Mutatvány számot a K. L. L. kiadóhivatala Székesfehérvárt mindenkinek ingyen küld, aki azt egy látképes levelező lapon kéri. A május havi szám 15 krnak levéljegyekben való beküldése ellenében kapható.

CSARNOK

Egy fiu vallomásaiból.

Írta: Krudy Gyula.

Zsanett, a bájos filigrán asszonyka, a nagy vörös Tavy Szabolcs felesége volt, a ki lomhának és ostobának tűnt fel nekem, mint egy nagy medve. Szabolcs sokat szerepel a színpadon a francia szerzők vígjátékaiban. Többet nem is igen szükséges róla mondani. Én tizenhat éves voltam. Zsanett huszonkettő. Éu rajongtam érte. »De az ifju nem volt szeretetreméltó...« mint az a szegény német, testvérem Apollóban mondta. Zsanett egy huszárt szeretett.

Legalább egy ideig.

A huszár délutánonkint a mi utcánkon

tánczoltatta végig a lovát. Hülye fráter volt, olyan buta férfiszépség. A felig leeresztett zsulugátérek mögöl néztük őt. Zsanett az egyik ablakba dölve, én a másikba. S így áthallatszott hozzám olykor-olykor epedő sóhajtása; én a fogamat csikorgattam fájdalomban, hogy visszafojtsam könyveimet. A dologból azonban nem lett semmi. A huszárnak más felé voltak utai, még csak a megismerkedésig sem haladtak. Így Zsanett lemondott. Nemesen és egyszerűen történt ez természetesen s mikor bevallotta nekem, szerettem volna térdre borulni előtte, de meg sem tettem, mert ezt rögtön megírták volna az apámnak. Éu ugyanis diák voltam s náluk laktam e vadidegen városban és ők, főképpen a férje, tavoli rokonaink valának.

Bizony a kis Zsanett nem igen szerette az urat. De nem is lehetett a nagy Tavy Szabolcsot szeretni. Ő mindig mérges volt, mérges volt mindenkire, az egész világra. Ilyenkor a falakat rugdosta, összetört egy széket, néhány csészét, pár pontot kiosztott a konyhai népség között — (ilyenkor mi Zsanettel összebujva vártuk a zivatar elvonulását, ő, hányszor dobogott szivocskéje a vállamon s fehér kezecskéivel a hajama simogatta: »Csendes György, csendesen!«) — s ilyenek után egyszerre olyan jó ember lett az öreg Tavy, hogy szerette volna megcsókolni az ember. A kit megbántott, attól bocsánatot kért. S napokig igyekezett mindenkinek kedvében járni, mig újra dühbe nem borult mindenféle bajokért.

A szép Zsanett olyan felföldi kis havasi virág volt. Szegény sárosi magyarok közül való, a kik tizenhat éves korában siettek férjhez adni őt. Mit tud még az életről egy tizenhat éves leányka? ... A sárosiak szeretik uraskodni, de iszonyu szegények. De azért Zsanettre, meg egyéb elegáns nevekre kereszteleik leányaikat. Tavv egy pesti bálon szerencsésen belebolondult, a familia nagy örömmel vette ezt, Zsanettet nem kérdezte senki. Így került ő ide hozzánk. Egy kicsit mégis szerette talán férjét, de fiatal szivecskéje fenekén ott élt a modozó sejtellemmel az epedés az első igaz szerelem után, olyan búbajos felszeg és nagyon naiv gyermekszerelemforma után vágyakozott ő. Csak szeretni, szeretni egy kicsikét, aztán újra visszaterne az urához és hűségesen kísérni végig élet ösvényen...

Ekkor történt, hogy Tamás Elek járogatni kezdett a házhoz. Ő a fővárosból került ide hozzánk kis városkánkba, a főispán mellé küldte titkárnak a miniszterium. Elegáns, ötletes ember volt ő, kisse lenézte városkánkat, de ajkai körül szerény, kissé banatós mosoly játszott örökösen. Én ezért a néma banatért szerettem meg őt.

II.

És ő járt a házhoz. Gyakran jött, soha sem volt sokaig, de mindennap bejött, ha csak egy szál virágot is átadni Zsanettnak.

Néma fájdalommal, bomályosan érzett kétségbeeséssel töltött el mindez. Bár nem tudtam semmit. Zsanett mosolygó volt mindig és egyszerű, neha-neha jókedvűen ült a zongorához, én a kottát forgattam, rózsás ujjacskái vidáman szökelték a fehér billentyűkön végig... Aztán egyszerre hátrafordította a fejét felém, én rendesen komoran gunyasztottam s irtózatot kinokát szerzett az a gondolat, hogy Zsanett szereti Tamás Eleket, S Zsanett, a hogy meglátott engem, derűs jókedvű és titokzatos mosoly villant keresztül szép fehér arcán, aztán gyorsan szólt:

— György, keresse ki a kották közül a Szimplicziust!

S éu engedelmesen csináltam, a mit parancsolt.

De ezek a gyakran ismétlődő mosolyok, melyek rendesen megjelentek arcán, — ha rám nézett — rettentő gyötrelmekkel töltöttek el. Miért mosolyog? Miért mulat rajtam? ... álmatlan éjszakámon jitt forogtak-sűrögték a gondolataim. S így lassan rájöttem, hogy Tamás Elek észrevett valamit. Észrevette az én rajongó szerelmemet. Hisz ő vetélytársam volt. tehát éles szemei voltak — a bizonyosan figyelmeztette Zsanettet. És Zsanett

most mulat rajtam, de egyben fél tölem. — Vigyáz magára, — hogy el ne áruljon valamit.

Ah, ezek a gondolatok borzasztók voltak. Kétvégbeesetten kerestem valami más utat, más magyarázatot, de ide tértem mindig vissza. Kinevet engem, azt a másikat meg, szereti. Most már teljesen meg voltam győződve arról, hogy Elek s Zsuzsanna szeretik egymást.

En ugyanis ritkán voltam együtt és egyszerre velük. Igyekeztek megszabadulni tőlem, megbízásokat kaptam mindenféle ügyek alatt, melyek rendszeren a város másik végére vezettek el.

Ekkor erős fogadalmat tettem, hogy nem hagyom magamat többé kijátszani és résen leszek. Meglepem őket, Bizonyosat akarom, mert ezek a sejtések gyilkos fájdalommal töltöttek el.

Folyt. köv.

KÖZGAZDASÁG.

Kolumbácsi legyek. A földművelésügyi minisztériumhoz érkezett jelentések szerint a kolumbácsi legyek Krassó-Szörény megye déli részében az idén sokkal hamarabb jelentkeztek, mint más esztendőben.

Időjárás. Az országos meteorológiai intézet május 2-iki jelentése szerint hazánkban az idő erősen lehült, úgy hogy gyenge éjjeli fagyok mutatkoztak. Pécsen pedig dér. A tegnapi eső Erdélyre és a szomszéd vármegekre szorított és ezeken általános volt. Erős zivatar jelentett jégesővel Szatmarról 21 mm. záporral. A jég a gabonában csekély de a gyümölcsfákban 50%-nyi kárt tett. 2 mm. csapadék volt Debreczenben, 5—10 mm-nyi Akna-Szl. tinán, Kolozsvárott, Udvarhelyen Nagy-Szebenben és Botfalun. — A szelek csöndesek.

Az államvasutak forgalma. A m. kir. államvasutak személyforgalma 1898-ban az előző évéhez képest mintegy 3%-kal emelkedett. Az utasok száma összesen 33,146,363 volt, csaknem egy millió utassal több mint 1897-ben. A bevétel kitett 26,083,044 frtot, 831,319 frttal többet mint az előző évben. A szállítási adót és bélyegilletéket levonva, a tiszta szállítási bevétel közel 21 1/2 millió frtra rugott, körülbelül 69,000 frttal többre mint 1897-ben. A szomszédos forgalomban szállított személyek száma az utasoknak 44%-át az ezek után elért bevétel azonban a bevételnek csak 9%-át tette ki. Az I. osztályban 1.7%, és II-ban 19.2% és a III-ban 79.1% utazott. A bevétel az I. osztályú utasok után 8.3%-os, a II. osztályúak után 39.6%-át, a III. osztályúak után 52.1%-ot tett ki.

Ferencz Ferdinánd főherczeg 6 fensége a magyar országos gazdasági egyesület által folyó hó 24-én Budapesten a Tattersallban rendezendő díjlovagláshoz értékes tiszteletdíjat adományozott. Ő cs. és kir. Fensége május hó 1-én, a midőn Zoltán Elek ny. altabornagy, mint a rendező bizottság elnöke nála kihallgatást nyerve, a díj adományozását megköszönte. kiállításba helyezte, hogy, ha csak lehetséges lesz, meg fog jelenni f. hó 24-én az itteni díjlovaglásnál.

A földművelésügyi m. kir. minisztériumhoz a gazdasági tudósiktól beérkezett jelentések szerint Somogyvármegye lengyeltői járásában május 2-án reggelre fagy, ugyanakkor Nyitra vármegye pöstyéni és Fejérvár-

megye adonyi járásában dér és fagy volt, mely legtöbbet ártott a virágzásban levő gyümölcsfáknak.

Gazdák tanulmányi kirándulása. A földművelésügyi miniszter erkölcsi és anyagi támogatásával az egyes vidéki gazdasági egyesületek, gazdakörök által a múlt évben a kisgazdák részére rendezett gazdasági kirándulások iránt mutakozó élénk érdeklődés folytán a földművelésügyi miniszter megengedte, hogy a kisgazdák részére ez évben is hasonló gazdasági tanulmányi kirándulások rendeztesse- nek.

A kirándulások engedélyezése iránti kérények benyújtásának határideje április hó 30-án járt le. Ez évben 29 vidéki gazdasági egyesület és gazdakör rendez 31 kirándulást a mezőhegyesi, kisbéri, bábolnai ménesbirtokok, az algógyi, rimaszombati földművelésiskolák s a szegedi mezőgazdasági kiállítás megfigyelése céljából.

A kirándulásokon összesen 1987 kisgazda fog résztvenni.

A költségvetésben rendelkezésre álló összeget ezen kirándulások költségei teljesen igénybe veszik.

A rendszeren egy-két napig tartó szemle alkalmával a kiránduló földműveseknek az al- lami gazdaság szakavatott kezelői magyaráz- zák meg az ott látható dolgokat és ismerteti- tik a birtok okszerű berendezését és felsze- relését.

A mezőgazdasági ismereteknek a jelzett módon szemlélet által való terjesztése elő sor- ban azon kisbirtokosokat érinti, kik a szük- séges ismereteket a népies gazdasági előadá- sokon, tanfolyamokon ugyan megszerzik, de konzervatív hajlamuknál fogva csak megszem- lélt eredményes példa után térnek a haladás útjára.

Sertésvásár.

Kőbányai sertés piac. Május 2. Ma- gyar elsőrendű Öreg nehéz (páronként 400. kg-on felül) 46—46 1/2, kr. Közép (páronként 300—340 kg. súlyban) 46 1/2—47 kr. Fiala nehéz (páronként 320 kilogrammon felül) suly- ban) 50—51 krig. Fiala közép (páronként

251—320 kg.) 49—49 1/2, krig. Fiala könnyű páronként 250 kg-ig terjedő sulyba. 49—50 kr. Szerbiai: nehéz (páronként 260 kg-ig felül) sulyában) 48—48 1/2, krajczárig. közép páronként 240—260 kilogramm sulyban) 46 1/2—47 krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) 46—47 krajczárig

Sertésalétszám: 1899. évi április. 30-án volt készlet 41,710 darab, 1899 május hónap 1-én felhajtott 841 drb, 1899 május hónap 1-6 napján elszállított 762 drb. 1899 május hó 2-ik napjára maradt készlet- ben 41,789 darab. — A hizott sertés üzlet rányzata változatlan.

Budapesti gabonatözsde.

Május 2.

készáruüzlet hivatalos árjegyzései a következők

Búza	kilós	Ar 100 kg.		kilós	100 kilogramm ára	
		frttól	frtíg		frttól	frtíg
Bánsági ó	76	8.95	9.05	80	09.40	09.55
" " " "	77	8.10	9.15	81	09.00	09.00
" " " "	78	9.15	9.25	82	—	—
Tiszavidéki ó	79	9.30	9.40	—	9.35	9.65
" " " "	76	8.85	8.95	80	—	00.00
" " " "	77	9	9.10	81	00.00	00.00
Vestvidéki ó	78	9.10	09.20	82	9.35	10.45
" " " "	79	9.20	9.30	—	—	00.00
" " " "	79	8.80	8.90	80	—	—
Fehérmegyei ó	76	9.05	9.15	81	9.25	9.35
" " " "	78	9.20	9.30	82	—	—
" " " "	79	8.75	8.85	—	—	—
Bácskai ó	76	8.85	8.95	80	—	—
" " " "	77	8.95	9.05	81	00	00
" " " "	8	—	—	82	0000	00
Észak mag	73	—	—	—	—	—
" " " "	75	—	—	80	—	—
" " " "	79	—	—	81	—	—
		Min. hekt.-ben			Ar kilogramm	
Hozs elsőrendű	uj	70—72		7.15	7.30	
" " " " " "	"	—		7.00	7.15	
Árpa takarmánynak	"	60—62		6.15	6.35	
" " " " " "	"	62—64		5.80	6.10	
" " " " " "	"	64—66		6.60	7.00	
Zab	uj	39—41		6.00	6.10	
Tengeri bánsági	uj	—		4.40	5.25	
" " " " " "	"	—		5	4.45	
Repcze bánsági	"	—		4.15	4.45	

„AZ ANKER”

élet- és járadék biztosító-társaság.

Magyarországi vezérképviselet: BUDAPEST, VI. ker., Deák-tér 6. szám.
(Anker-udvar.) a társaság saját házában.

Összes vagyon 1898 végén . . . . . 65 millió forint
Biztosítási állomány 1898 végén . . . . . 243 millió forint
Eddigi kifizetések . . . . . 103 millió forint

A nyereségnyeresésüléssel biztosítottak A osztályterv szerint — mint husz év óta — 1899-ben is az évi biztosítási díj 25%-át kapták készpénzben kifizetve.
B osztályterv szerint (évenként emelkedő osztalék) 1897, 1898 és 1899. években az összes — az egész biztosítási tartalom keresztül befizetett díjak 30%-a, illetőleg az évi díjnak 9%, 2%, és 15%-a kifizetett ki készpénzben.

Előnyös kiházasítási és vegyes biztosítások.

Mindennemű haláleseti, életeseti és járadék biztosítás.

Prospectussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselet, (hová ügynökségek iránti ajánlatok is megküldendők), valamint a társaság ügynökei.
Helyi képviselő: Jónás Mór

„Henneberg-selyem”

csak akkor valódi ha közvetlen gyáraimból rendelik!

fekete, fehér és színes 45 krtól 14 frt 65 krig mé- terenként sima, csikos, kockázott mintázott és damaszt stb (mintegy 240 különböző fajta és 200 különböző szín és árnyalatban stb.)

Ruhák s blousokra a gyárból! Privát-fogyasz- tóknak postabér-, vámmentesen s házhoz szállítva.

Minták postafordultával.

Magyar levelezés.
Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Henneberg G. selyemgyárak, Zürichben
(cs. és kir. udvari szállító).

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és báli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Evi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörczimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.